

Vejledning og redskab

>Dagtilbud

Læringshjul til dialog og vurdering af børns kompetencer

2010

Indledning

Læringshjulet er et værktøj, som benyttes til at reflektere over det pædagogiske arbejde. Læringshjulet anvendes derudover til at styrke samarbejdet mellem personalet og forældrene samt til at tydeliggøre og styrke forældrenes ansvar og indsats gennem forældre-samtaler.

Læringshjulet er baseret på materiale til statusudviklingssamtaler udviklet af Århus Kommune og derefter afprøvet i et samarbejde med dagtilbud i flere kommuner i projektet faglige kvalitetsoplysninger. Forældre og forskere har også bidraget til udviklingen. Redskabet er ikke forskningsvalideret og skal derfor indgå som en del af den generelle faglige vurdering af barnet. Hovedformålet med redskabet er at danne udgangspunkt for refleksion og dialog.

Forældre og personale anvender materialet som forberedelse til dialog om barnets trivsel, læring og udvikling. Læringshjulet giver mulighed for at tale om barnets særlige behov og anvendes i samtalen til at skabe et billede af barnets profil, hvor barnets ressourcer, kompetencer og udviklingsretninger visualiseres. Læringshjulet indeholder dagtilbudslovens seks læreplanstemaer med tilhørende pædagogiske læringsmål.

Formålet med læringshjulet er, at:

- børnenes trivsel, læring og udvikling støttes optimalt
- understøtte refleksion og faglig udvikling
- styrke forældresamarbejdet gennem inddragelse, dialog og aftaler
- skabe sammenhængende overgange mellem hjem, dagtilbud og skole¹
- følge systematisk op på indsatsen over for det enkelte barn.

Forældrene tilbydes forældresamtaler med udgangspunkt i læringshjulet tre gange frem til skolestart, når barnet er:

- 9 - 14 måneder og begynder i dagpleje eller vuggestue
- På vej mod tre år (fra to år to mdr. til to år og syv mdr.) – dvs. i overgangen fra dagpleje/vuggestue til børnehave
- På vej mod seks år (fra fem år og to mdr. til fem år og syv mdr.) – dvs. i overgangen fra dagtilbud til skole

Personalet tager initiativet til samtalen og følger op på samtalen inden overgang til et andet tilbud. Der kan således foretages en valgfri opfølgende vurdering af barnet med læringshjulet umiddelbart før overgangen.

Personalet forbereder samtalen ved at indsamle skriftlig dokumentation om de børn, som de skal have samtaler om. Dette kan eksempelvis være i en mappe for hvert barn, hvor barnets udvikling i forhold til de seks læreplanstemaer dokumenteres.

Anvendelse af materialet til børn på 9-14 måneder adskiller sig fra anvendelsen af materialet til de to andre aldersgrupper. Dette skyldes, at personalets kendskab til barnet, når

¹ Skole dækker både undervisning og skolefritidsordning (SFO).

Læringshjulet skal udfyldes – afhængig af barnets alder ved start i dagtilbuddet – kan være begrænset. Man kan derfor vælge at involvere sundhedsplejersken i udfyldelse af Læringshjulet. Eller personalet kan helt undlade at udfylde Læringshjulet, og udelukkende basere den efterfølgende forældresamtale på forældrenes besvarelse. Læringshjulet kan i dette tilfælde hjælpe med at få overleveret forældrenes viden om barnet.

Et grundlæggende princip for Læringshjulet er, at det pædagogiske personale møder barnet anerkendende med fokus på barnets ressourcer og med respekt for dets unikke måde at være menneske på. Endvidere møder personalet barnet med respekt for dets historie og med indsigt i barnets særlige måder at lære og være på. Når personalet indtager det enkelte barns perspektiv styrkes den faglige refleksion og den pædagogiske udvikling.

Personalet støtter og udfordrer barnets trivsel, læring og udvikling. Det sker ved at veksle mellem at udøve omsorg og at give aktiv støtte til barnets læring og dannelse. Det pædagogiske arbejde bygger på en forståelse af, at læring finder sted på alle tidspunkter og i alle situationer, og i respekt for, at børn har forskellige måder at lære og at være på. Dette stiller krav om en differentieret pædagogik.

Materialet udfordrer og etablerer et fælles pædagogisk fundament med fælles faglige begreber, opmærksomhed på de differentierede læringsmiljøers betydning og ikke mindst en udviklingsretning for den pædagogiske praksis.

Hvad er Læringshjulet?

Læringshjulet anvendes i en dialog mellem forældre og personale om barnets læring og udvikling.

I samtalen sikrer personalet, at der er særlig opmærksomhed på barnets individualitet, ressourcer, kompetencer og udviklingsretninger.

Det er vigtigt at tilrettelægge og prioritere dagtilbuddets opgaver, så det bliver muligt for personalet at indsamle og systematisere kvalificerede informationer om børnene og at afvikle og efterbehandle forældresamtalerne.

Den første samtale, hvor barnet er ca. 9 – 14 måneder, kan naturligt knyttes sammen med introduktionssamtalen, hvor forældrene fortæller om deres barns læring og udvikling. På denne måde kan personalet, der endnu ikke kender barnet, lære mere om barnets ressourcer, kompetencer og særlige behov. Inden samtalen har forældrene modtaget forældreudgaven af læringshjulet og har haft mulighed for at forberede sig. Personalet fortæller bl.a. om, hvordan de arbejder med de pædagogiske læringsmål og om barnets kommende hverdag.

Som et led i forberedelsen frem til de to andre samtaler, hvor barnet er på vej mod børnehave og mod skole, forbereder både forældrene og personalet sig ved at udfylde hver sit skema.

Før samtalen

Pædagogerne forbereder samtalen ved at indsamle skriftlige informationer og viden om de børn, som de skal have samtaler om. Personalet opsamler løbende skriftlige iagttagelser, observationer eller praksisbeskrivelser, som drøftes med kollegaer. Personalet systematiserer og analyserer informationerne med henblik på samtalen med forældrene. I samtalen fortæller personalet om iagttagelserne m.v. for at give eksempler på og begrunde vurderingen.

Det anbefales, at tidspunktet for samtalen aftales ca. fire uger før den afholdes, og at forældrene samtidig modtager vejledningen af personalet.

Det anbefales endvidere, at alle forældre får en generel introduktion. Det kan fx være på et forældremøde, hvor formålet og materialet beskrives og drøftes. Det er vigtigt, at personalet fortæller, hvordan de indsamler informationer om børnene, og hvordan vurderingen foretages. Personalet tager hensyn til forældrenes forskellige forudsætninger og forventninger. Det pædagogiske personale kan mundtlig give eksempler på hvilke situationer og forhold, der falder inden for de forskellige indikatorer. Det er vigtigt, at eksemplerne ikke skrives ned, og at det sker som en mundtlig vejledning, da det ikke er muligt at lave en udtømmende liste.

Emnet drøftes også på møder i forældrerådet og i bestyrelsen.

Personalet har ansvaret for samtalens afvikling, herunder afsættelse af den nødvendige tid og egnede lokaler, hvor samtalen kan finde sted uforstyrret. Det er vigtigt, at barnet vurderes så præcist som muligt, da dette giver det bedste udgangspunkt for arbejdet med

barnets udvikling. Hvis der er tvivl om, hvor barnet skal indplaceres, anbefales det at underdrive barnets kompetencer. Herved er der rum til at barnets udvikling bliver mere synlig, når der næste gang følges op på samtalen.

Inden samtalen indtaster personalet vurderingen i it-systemet. Forældrene modtager automatisk en email med henvisning til skemaet, når dagtilbuddet har oprettet dem i it-systemet. Når forældrene har svaret på det elektroniske spørgeskema, er det personalets ansvar at hente rapporten for barnet i it-systemet og medbringe den til samtalen. It-systemet introduceres nærmere i en særskilt vejledning.

Under samtalen

Personalet leder samtalen og sørger for, at alle vigtige emner drøftes, og at der er en anerkendende og respektfuld dialog med forældrene.

I samtalen udveksles iagttagelser og begrundelser for, hvordan henholdsvis forældre og personale ser på barnets læring og udvikling i forhold til de pædagogiske læringsmål. Læringshjulet anvendes til at understøtte dialogen om barnets ressourcer, kompetencer og udviklingsretninger.

Det er vigtigt at få talt om det særlige ved det enkelte barns læring og udvikling, og om, hvad man hver især kan bidrage med, for at barnet lever et godt og udviklende børneliv.

Endvidere aftales, hvad der skal iværksættes af konkrete initiativer for fortsat at støtte og optimere barnets læring og udvikling i henholdsvis dagtilbuddet og i hjemmet.

Efter samtalen

Den pædagogiske praksis tilrettelægges således, at personalet støtter op om det, der er aftalt ved samtalerne. Der kan være tale om initiativer såvel i forhold til det enkelte barn som til hele børnegruppen. Endvidere kan samtalerne inspirere til debatter om og udvikling af dagtilbuddets pædagogiske målsætning og lokale udviklingsplan m.v.

Det vil endvidere være naturligt at tilbyde en samtale før barnets overgang til et andet tilbud eller ved et skift i dagtilbuddet. Her vurderes de forskellige tiltag, og det aftales hvilke informationer, der videregives, hvordan det gøres, og hvem der gør det.

Der kan i den forbindelse foretages en valgfri opfølgende vurdering af barnet. Grundtanken med Læringshjulet er, at det skal anvendes *på vej mod* overgangen mere end *ved selve* overgangen. Vurderingen af barnet vil derfor ofte være op til et halvt år gammel ved overgangen, og barnet kan have udviklet sig siden. En opfølgende vurdering vil derfor give mere præcise informationer om barnet, som kan anvendes *ved* overgangen.

Læreplanstemaer, læringsmål og indikatorer

Barnets læring og udvikling er integrerede i dagtilbudslovens læreplanstemaer:

- Sociale kompetencer
- Sproglig udvikling
- Kulturelle udtryksformer og værdier
- Alsidig personlig udvikling
- Krop og bevægelse
- Naturen og naturfænomener.

Læreplanstemaerne, som er beskrevet nærmere på de følgende sider, har i materialet hver tre pædagogiske læringsmål. Undtaget er, at der kun er et enkelt pædagogisk læringsmål for barnet på 9 - 14 måneder under læreplanstemaerne 'kulturelle udtryksformer og værdier' og 'naturen og naturfænomener'.

Pædagogiske læringsmål

De tre læringsmål anses for at være betydningsfulde og grundlæggende for alle børn og udtrykker, hvad personalet som minimum søger at nå i dagtilbuddets virksomhed.

Målene beskriver, hvad børn har deres potentialer og engagement rettet mod, og hvad børn generelt har mulighed for at udvikle af kompetencer.

Målene ikke er udtømmende for, hvad et dagtilbud kan lægge vægt på under hvert af læreplanstemaerne. Målene er derfor udtryk for et valg – og dermed også fravalg – af fokusområder. Det enkelte dagtilbud kan selv udarbejde supplerende læringsmål, som man måtte finde betydningsfulde. Disse supplerende læringsmål er udelukkende til intern anvendelse i dagtilbuddet og understøttes ikke af it-systemet.

Forældre og personale vurderer med baggrund i de pædagogiske læringsmål, hvor det enkelte barn er i sin udviklingsretning set i forhold til barnets samlede kompetenceniveau og ressourcer.

Indikatorer

Til hvert læringsmål er der tre indikatorer, som kan iagttages i barnets handlinger, ord og kropsudtryk. Indikatorerne anvendes til at belyse læringsmålet.

Der skal ikke være et givent antal indikatorer til stede for, at barnet mestrer læringsmålet; det er en konkret samlet vurdering. Forældrene og personalet kan beslutte sig for andre eller flere indikatorer.

Visualisering af Læringshjulet

Læringshjulene visualiserer og giver et billede af barnets ressourcer, kompetencer og udviklingsretninger systematiseret i de seks læreplanstemaer.

Ved børnenes overgange mellem dagtilbud og til skole kan læringshjulet anvendes. Dog skal den læring og udvikling, der har været arbejdet med efter samtalen og frem til overgangen, indsættes i læringshjulet, således at det er den nyeste viden om barnet, der overleveres af forældrene. Hvis forældrene giver deres samtykke, kan personalet videregive informationer om barnet.

Vurderingen foretages ved hjælp af nedenstående fire faser.

UDVIKLINGSFASERNE ER SET INDEFRA OG UD

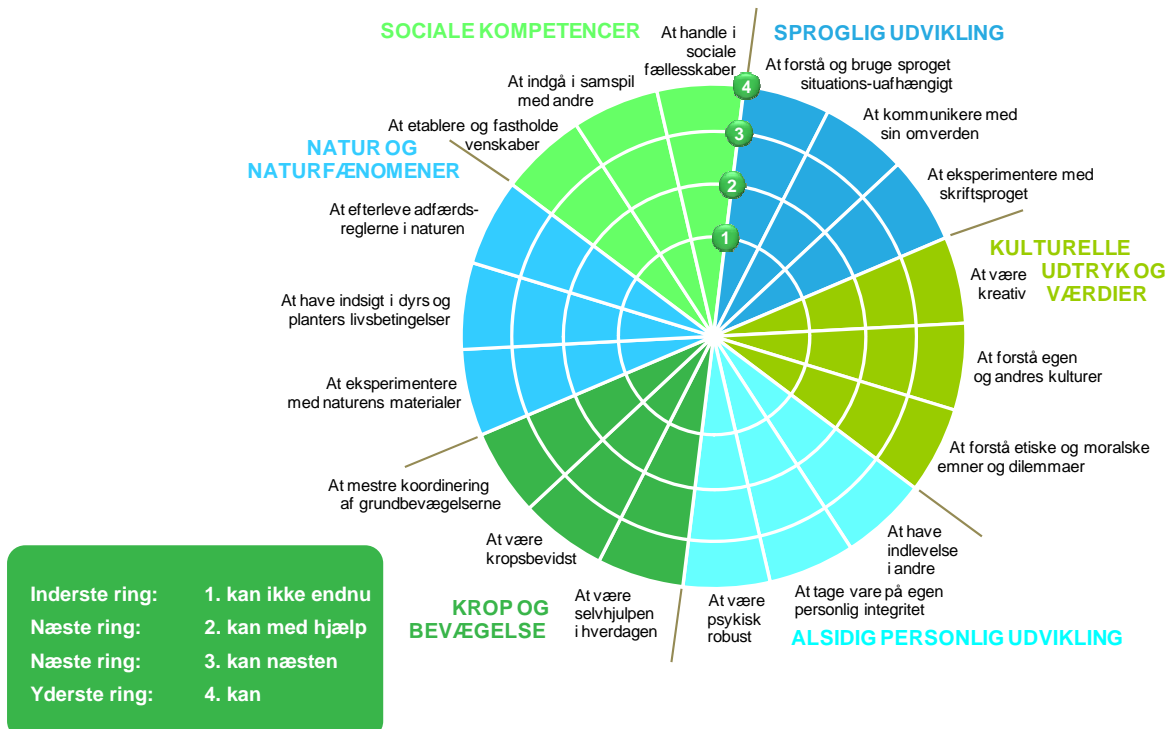
Kan ikke endnu betyder, at barnet hverken selv eller med aktiv støtte og hjælp fra en anden mestrer læringsmålet. Barnet viser en meget begrænset aktiv interesse og overlader initiativet til en anden eller opgiver, fordi det ikke kan.

Kan med hjælp fra en anden betyde, at barnet er afgørende afhængigt af, at nogen hjælper det. Det kan være et andet barn eller en voksen som vejleder, holder, støtter, inspirerer eller hjælper aktivt til.

Kan næsten selv betyder, at barnet i kraft af egen indsats er på vej til at nå læringsmålet. Barnet træner og øver sig og har i den forbindelse ikke brug for hjælp fra andre.

Kan betyder, at barnet mestrer læringsmålet sikkert.

Nedenfor ses eksempel på, hvordan Læringshjulet ser ud for børn på vej mod 6 år.

Barnet på 9 - 14 måneder

Sociale kompetencer

Barnet øver sig i sociale kompetencer, når det kommunikerer og færdes i et samspil med andre, og det øger hele tiden sine evner til at samarbejde, lege og håndtere de sociale spilleregler.

Barnet opbygger og styrker sine sociale kompetencer i samspil med andre, når det udforsker fællesskabet. Barnet tilegner sig spilleregler for samvær, lege og aktiviteter og er selv med til at skabe reglerne som en del af samværet.

I venskaber mærker barnet, hvad det betyder at være sammen med andre, og barnet lærer at tage et socialt ansvar.

For at gøre sig forståelig i sociale sammenhænge benytter barnet sig både af kropssprog og det talte sprog. Identitet og sociale kompetencer bliver skabt, når barnet er i sociale sammenhænge, hvor det kan spejle sig, efterligne andre og modtage og give respons i forholdet til andre mennesker.

Pædagogiske læringsmål Målet er, at barnet udvikler kompetence til:	Kan ikke endnu	Kan med hjælp	Kan næsten selv	Kan	Indikatorer Målene kan registreres på flere måder, blandt andet ved, at barnet...
tilknytning og adskillelse	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> vinker, smiler eller græder når forældrene kommer og går vil sidde på skødet, trøstes eller putte sig ind forlader og vender tilbage til de kendte voksne med jævne mellemrum
at indgå i fællesskaber	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> kigger på det, som andre kigger på, og det de gør efterligner andres handlinger tager initiativ til kontakt med andre
at kommunikere med følelser	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> giver respons med forskellige ansigtsudtryk giver respons med forskellige kropsholdninger og bevægelser giver respons med lyde, latter eller gråd over for andre

Sproglig udvikling

Et veludviklet sprog er en vigtig forudsætning for hele barnets udvikling. Når barnet kommunikerer med lyd, mimik og ord, er det typisk i kontakt med andre, og det gør sproget til en vigtig del af de sociale kompetencer.

Sproget styrker barnets evne til at tænke abstrakt. Barnet tænker og regulerer sin adfærd ved hjælp af sprog og udvikler et bevidst forhold til sin omverden.

Sproget er med til at sætte viden i system og medvirker samtidig til at skabe grundlag for erkendelser og overvejelser.

Udgangspunktet for det meningsfulde sprog er til stede, når barnet er så bevidst om et emne eller en genstand, at barnet også kan bruge det i situationer, hvor fx genstanden er uden for synsvidde.

Pædagogiske læringsmål Målet er, at barnet udvikler kompetence til:	Kan ikke endnu	Kan med hjælp	Kan næsten selv	Kan	Indikatorer Målene kan registreres på flere måder, blandt andet ved, at barnet...
at etablere sproglig kontakt	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • peger, række ud og skubber hen til • ler, klapper, siger lyde og enkelte ord • giver og tager genstande
at kommunikere med kendte andre	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • er i dialog med andre med lyde og ord • bevæger hovedet ved et 'ja' og 'nej' • giver respons på kropsudtryk og stemmens betoning
at håndtere sprogets form	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • siger korte, ens, sammenhængende lyde og enkelte ord • efterligner sprogmelodien i det, barnet hører • giver respons på typiske ord og udtryk fra hverdagens rutiner

Kulturelle udtryk og værdier

Børns egen kultur er udtryk, der hører sammen med øjeblikket, fx rytmisk lyd, pjat, plagerier, gangarter, mimik og andre kropslige udtryk. Udtrykkene kan også være lege, fortællinger, sange, tegninger, rim, remser, gåder og vittigheder.

Børn skaber ofte deres særlige kulturelle udtryk som en del af deres fællesskaber. De leger med lyde og bevægelser på forskellige måder og tager forskellige medier og fysiske steder i brug på egne betingelser.

Børn hjælper også hinanden med at besvare spørgsmål som fx 'Hvordan er man venner og uvenner?' eller 'Hvad er rigtigt og forkert?'. De lærer af hinanden og videregiver hinandens erfaringer og kompetencer.

Når børn møder voksenkulturen, dens udtryksformer og dens æstetik, bliver deres egne erfaringer udfordret, så børnene inspireres og inddrages i samfundets kulturelle fællesskaber.

Pædagogiske læringsmål Målet er, at barnet udvikler kompetence til:	Kan ikke endnu	Kan med hjælp	Kan næsten selv	Kan	Indikatorer Målene kan registreres på flere måder, blandt andet ved, at barnet...
at deltage i kulturelle aktiviteter	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • griber ud, kigger og peger ved højtlesning • bevæger kroppen til musik og sange • ser efter og efterligner andre børns lyde og bevægelser

Alsidig personlig udvikling

Barnet er på vej til at udvikle en begyndende identitet: 'Hvem er jeg – og hvad kan jeg?'. Det undersøger nysgerrigt, hvad der sker omkring det, og viser, at det vil ses som det menneske, det er.

Barnets kompetencer aflæses som træk i personligheden og ses, når barnet bruger sin intuition, og handler i forskellige sammenhænge.

Barnets alsidige personlige udvikling er en dannelsesproces, hvor det afprøver og udvikler sin identitet, mens det øver sig i at forstå sig selv. Barnet søger anerkendelse, spejler sig og tester sig selv ved at tilkendegive, hvad det kan lide og ikke kan lide. Barnet mærker, hvad det selv har lyst til, hvad det har godt af og passer på sig selv ved at sætte grænser.

Pædagogiske læringsmål Målet er, at barnet udvikler kompetence til:	Kan ikke endnu	Kan med hjælp	Kan næsten selv	Kan	Indikatorer Målene kan registreres på flere måder, blandt andet ved, at barnet...
at have indlevelse i andre	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • gentager lyde, bevægelser og ansigtsudtryk efter andre • smiler og siger lyde til eget spejlbillede • bevæger sig mod eller rækker ud efter andre
at tage initiativ	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • tager øjenkontakt • reagerer på kontakt • rækker ud med hænderne
at være psykisk robust	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • kigger, rækker ud, skubber væk ved nye stimuli • forsøger sig frem gentagne gange • kravler eller 'rumper sig' ud i nye omgivelser

Krop og bevægelse

Kroppen er et meget komplekst system, og kroppens motorik og sanser gør det muligt for barnet at tilegne sig erfaring, viden og kommunikation. De følelsesmæssige og erkendelsesmæssige processer udvikles, når barnet er virksomt med sanser og motorik. Dermed skabes grundlaget for at være sund og robust.

Gennem aktivitet og sanser får barnet erfaringer og viden, som danner fundament for både læring og udvikling.

Barnet lærer og udvikler sig i særlig grad på det motoriske og på det sanse- og bevægelsesmæssige område, når det er fysisk aktivt og opmærksomt over sig i at koordinere sine bevægelser.

Pædagogiske læringsmål Målet er, at barnet udvikler kompetence til:	Kan ikke endnu	Kan med hjælp	Kan næsten selv	Kan	Indikatorer Målene kan registreres på flere måder, blandt andet ved, at barnet...
at deltage i hverdagsrutiner	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • bevæger kroppen i overensstemmelse med det, som finder sted • smiler eller græder ved kendte lyde, dufte og kropssprog • kluk-ler ved overraskelser. Udtrykker protestlyde ved afvisning
at anvende sanserne	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • ler, når kroppen bevæges • giver respons på syns-, høre-, lugte-, føle- og smagsindtryk med lyde og mimik • griner ved kropslig kontakt. græder ved kropslig belastning
at koordinere kroppens grundbevægelser	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • står på begge ben og bærer sin egen vægt • går med støtte, skubber sig af sted eller kravler • sidder uden støtte og tager fra med hænderne, når det vælter til siden

Natur og naturfænomener

Barnets oplevelser og undersøgelser i naturen er domineret af leg, kropslighed og sanselighed. Når barnet observerer og eksperimenterer i naturen, får det nogle afgørende eksistentielle erfaringer om liv og død, og det får indsigt i menneskets afhængighed af naturen og dens skrøbelighed.

Når barnet mærker de skiftende årstider og ser på dyr og planter, oplever barnet, hvordan naturen og dens cyklus fungerer.

Ved at sanse og at være i naturen, erfarer barnet naturens storhed, og hvordan naturen opretholder sig selv.

Disse oplevelser skaber grundlag for barnets udvikling af æstetiske kompetencer.

Pædagogiske læringsmål Målet er, at barnet udvikler kompetence til:	Kan ikke endnu	Kan med hjælp	Kan næsten selv	Kan	Indikatorer Målene kan registreres på flere måder, blandt andet ved, at barnet...
at modtage naturoplevelser	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • retter sine øjne og vender sin krop mod lyde og fænomener i naturen • smiler og rækker armene frem. Græder og tager hænderne op foran ansigtet • ser, lytter, dufter, smager og rører

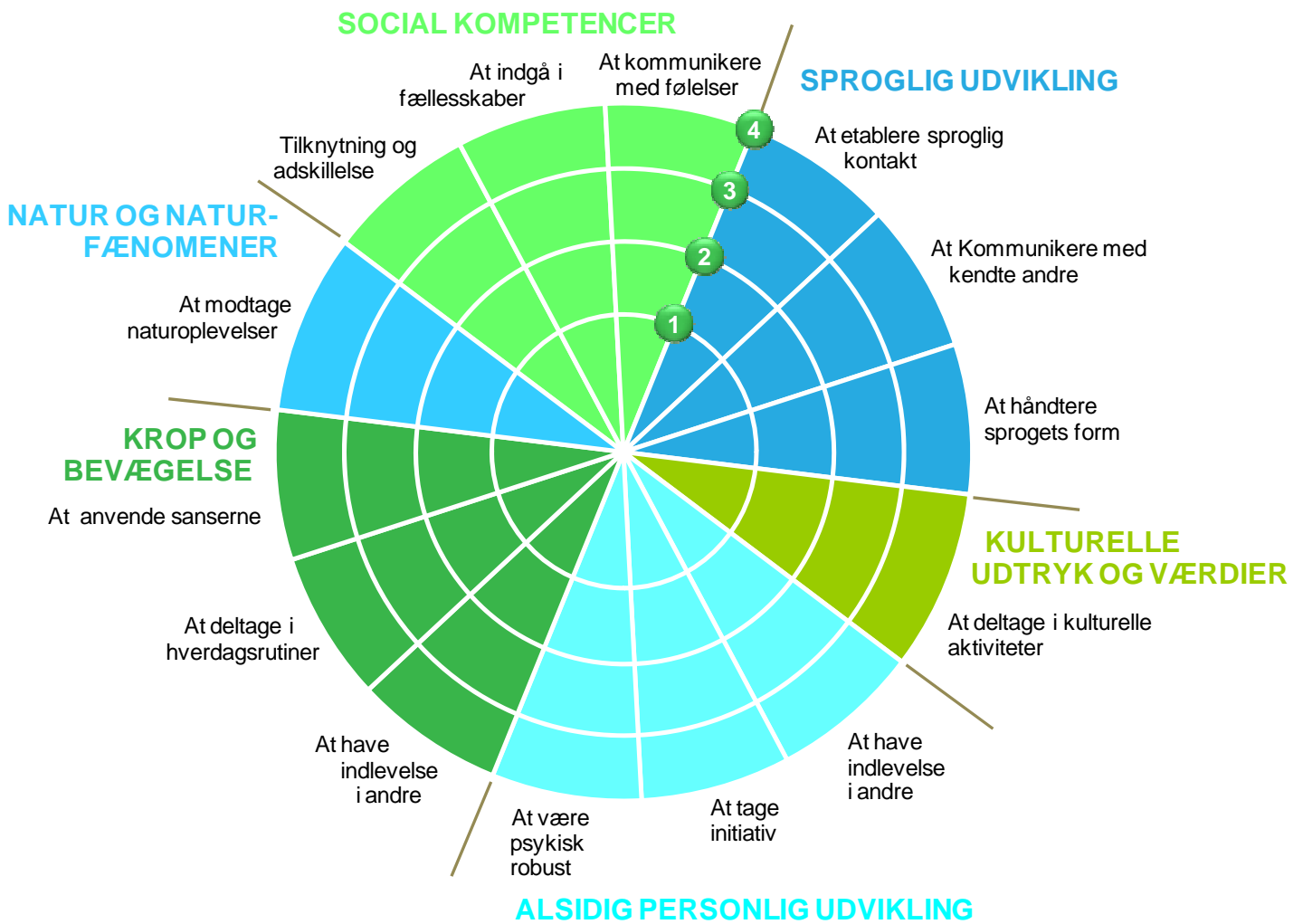

Læringshjul

Læringshjulet er et redskab til at skabe overblik over barnets kompetencer og nærmeste udviklingszoner.

Barnets navn: _____ født den: _____

Udfyldt af: _____ dato: _____

Krydserne på de foregående sider overflyttes ved at sætte krydser på ringene i Læringshjulet indefra og ud således:

- Inderste ring: 1. kan ikke endnu
- Næste ring: 2. kan med hjælp
- Næste ring: 3. kan næsten
- Yderste ring: 4. kan

Barnet på 3 år

Sociale kompetencer

Barnet øver sig i sociale kompetencer, når det kommunikerer og færdes i et samspil med andre, og det øger hele tiden sine evner til at samarbejde, lege og håndtere de sociale spilleregler.

Barnet opbygger og styrker sine sociale kompetencer i samspil med andre, når det udforsker fællesskabet. Barnet tilegner sig spilleregler for samvær, lege og aktiviteter og er selv med til at skabe reglerne som en del af samværet.

I venskaber mærker barnet, hvad det betyder at være sammen med andre, og barnet lærer at tage et socialt ansvar.

For at gøre sig forståelig i sociale sammenhænge benytter barnet sig både af kropssprog og det talte sprog. Identitet og sociale kompetencer bliver skabt, når barnet er i sociale sammenhænge, hvor det kan spejle sig, efterligne andre og modtage og give respons i forholdet til andre mennesker.

Pædagogiske læringsmål Målet er, at barnet udvikler kompetence til:	Kan ikke endnu	Kan med hjælp	Kan næsten selv	Kan	Indikatorer Målene kan registreres på flere måder, blandt andet ved, at barnet...
at etablere venskaber	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • smiler ved synet af bestemte børn • spørger bestemte børn, om de vil deltage • hjælper, opsøger, roser, efterligner, trøster og taler om bestemte børn gentagne gange
at indgå i fællesskabets social spilleregler	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • udtrykker ønske om at være med i fællesskabet på trods af uenigheder • overholder aftaler og regler i adfærd, leg og spil • fortæller andre, hvad de må og ikke må
at kommunikere med følelser	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • fortæller, morer sig og udtrykker sin ked-af-det-hed, vrede eller angst med tale- og kropssprog • giver respons på ængstelse og glæde • Viser insisterende, hvad det har lyst til

Sproglig udvikling

Et veludviklet sprog er en vigtig forudsætning for hele barnets udvikling. Når barnet kommunikerer med lyd, mimik og ord, er det typisk i kontakt med andre, og det gør sproget til en vigtig del af de sociale kompetencer.

Sproget styrker barnets evne til at tænke abstrakt. Barnet tænker og regulerer sin adfærd ved hjælp af sprog og udvikler et bevidst forhold til sin omverden.

Sproget er med til at sætte viden i system og medvirker samtidig til at skabe grundlag for erkendelser og overvejelser.

Udgangspunktet for det meningsfulde sprog er til stede, når barnet er så bevidst om et emne eller en genstand, at barnet også kan bruge det i situationer, hvor fx genstanden er uden for synsvidde.

Pædagogiske læringsmål Målet er, at barnet udvikler kompetence til:	Kan ikke endnu	Kan med hjælp	Kan næsten selv	Kan	Indikatorer Målene kan registreres på flere måder, blandt andet ved, at barnet...
at etablere sproglig kontakt	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • søger øjenkontakt og siger noget • tager initiativ til at snakke med andre • snakker til andre for at så dem til at se eller høre noget bestemt
at kommunikere med sin omverden	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • anvender og leger med lyde, ord og remser i samvær med andre • giver respons på det, som andre siger og gør • fortæller om sine oplevelser
at forstå sprogets regler	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • siger korte, ens, siger sætninger med mindst 3 - 4 ord • skriver sit 'navn' – leger, at det skriver • bruger sproglig korrekte endelser

Kulturelle udtryk og værdier

Børns egen kultur er udtryk, der hører sammen med øjeblikket, fx rytmisk lyd, pjat, plagerier, gangarter, mimik og andre kropslige udtryk. Udtrykkene kan også være lege, fortællinger, sange, tegninger, rim, remser, gåder og vittigheder.

Børn skaber ofte deres særlige kulturelle udtryk som en del af deres fællesskaber. De leger med lyde og bevægelser på forskellige måder og tager forskellige medier og fysiske steder i brug på egne betingelser.

Børn hjælper også hinanden med at besvare spørgsmål som fx 'Hvordan er man venner og uvenner?' eller 'Hvad er rigtigt og forkert?'. De lærer af hinanden og videregiver hinandens erfaringer og kompetencer.

Når børn møder voksenkulturen, dens udtryksformer og dens æstetik, bliver deres egne erfaringer udfordret, så børnene inspireres og inddrages i samfundets kulturelle fællesskaber.

Pædagogiske læringsmål Målet er, at barnet udvikler kompetence til:	Kan ikke endnu	Kan med hjælp	Kan næsten selv	Kan	Indikatorer Målene kan registreres på flere måder, blandt andet ved, at barnet...
at være kreativ	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> eksperimenterer med materialer finder på nye og anderledes måder at lege, danse, synge og tegne på undersøger det, som er anderledes
at være opmærksom på egen kultur	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> leger med oplevelser fra de nære omgivelser klæger sig ud og leger at være en anden kigger fokuseret på andres påklædning, sprog og adfærd
at deltage i kulturelle fællesskaber	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> er aktiv med krop og sprog i dramalege udvikler og fastholder regler sammen med andre i leg og spil deltager i sanglege og sange med mimik og fagter

Alsidig personlig udvikling

Barnet er på vej til at udvikle en begyndende identitet: 'Hvem er jeg – og hvad kan jeg?'. Det undersøger nysgerrigt, hvad der sker omkring det, og viser, at det vil ses som det menneske, det er.

Barnets kompetencer aflæses som træk i personligheden og ses, når barnet bruger sin intuition, og handler i forskellige sammenhænge.

Barnets alsidige personlige udvikling er en dannelsesproces, hvor det afprøver og udvikler sin identitet, mens det øver sig i at forstå sig selv. Barnet søger anerkendelse, spejler sig og tester sig selv ved at tilkendegive, hvad det kan lide og ikke kan lide. Barnet mærker, hvad det selv har lyst til, hvad det har godt af og passer på sig selv ved at sætte grænser.

Pædagogiske læringsmål Målet er, at barnet udvikler kompetence til:	Kan ikke endnu	Kan med hjælp	Kan næsten selv	Kan	Indikatorer Målene kan registreres på flere måder, blandt andet ved, at barnet...
at have indlevelse i andre	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • smiler, når andre smiler • trøster dem, som er kede af det og smiler, når andre er glade • kalder på andre, for at de kan se, høre eller være med
at handle selvstændigt	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • uopfordret spørger til andre • uopfordret udtrykker, hvad det vil og kan • uopfordret hjælper og støtter andre
at være psykisk robust	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • bevæger sig fra noget kendt til noget ukendt • viser med krop og sprog, hvad det vil • kan trøstes og falde til ro

Krop og bevægelse

Kroppen er et meget komplekst system, og kroppens motorik og sanser gør det muligt for barnet at tilegne sig erfaring, viden og kommunikation. De følelsesmæssige og erkendelsesmæssige processer udvikles, når barnet er virksomt med sanser og motorik. Dermed skabes grundlaget for at være sund og robust. Gennem aktivitet og sanser får barnet erfaringer og viden, som danner fundament for både læring og udvikling.

Barnet lærer og udvikler sig i særlig grad på det motoriske og på det sanse- og bevægelsesmæssige område, når det er fysisk aktivt og opmærksomt over sig i at koordinere sine bevægelser

Pædagogiske læringsmål Målet er, at barnet udvikler kompetence til:	Kan ikke endnu	Kan med hjælp	Kan næsten selv	Kan	Indikatorer Målene kan registreres på flere måder, blandt andet ved, at barnet...
at være selvhjulpnen i hverdagen	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • klarer af- og påklædning • vasker hænder og hjælper med at børste tænder • tager initiativ til at gå på toilet
at være kropsbevidst	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • bevæger kroppen i overensstemmelse med konkrete udfordringer • er stille for at koncentrere sig om at benytte sanserne • efterligner andres bevægelser med kroppen
at være rutineret med sine grundbevægelser	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • går, løber, hopper, kravler, slår kolbøtter, kaster, griber sikkert • balancerer på et ben og skifter mellem højre og venstre ben • cykler, løber eller går over en længere distance uden at give op

Natur og naturfænomener

Barnets oplevelser og undersøgelser i naturen er domineret af leg, kropslighed og sanselighed. Når barnet observerer og eksperimenterer i naturen får det nogle afgørende eksistentielle erfaringer om liv og død, og det får indsigt i menneskets afhængighed af naturen og dens skrøbelighed.

Når barnet mærker de skiftende årstider og ser på dyr og planter, oplever barnet, hvordan naturen og dens cyklus fungerer.

Ved at sanse og at være i naturen erfarer barnet naturens storhed, og hvordan naturen opretholder sig selv. Disse oplevelser skaber grundlag for barnets udvikling af æstetiske kompetencer.

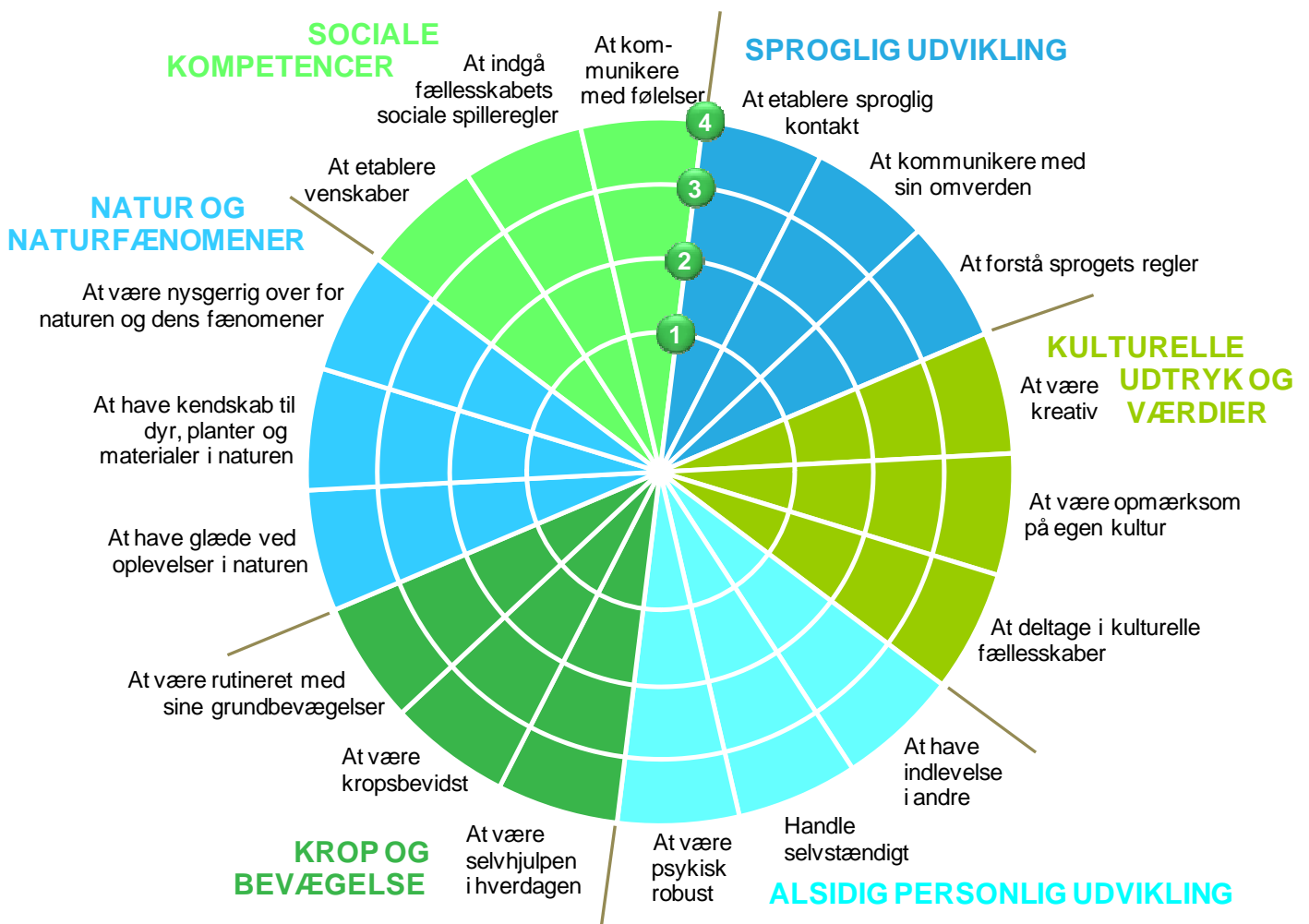
Pædagogiske læringsmål Målet er, at barnet udvikler kompetence til:	Kan ikke endnu	Kan med hjælp	Kan næsten selv	Kan	Indikatorer Målene kan registreres på flere måder, blandt andet ved, at barnet...
at have glæde ved oplevelser i naturen	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> løber, hopper, ler og snakker i og om naturen udtrykker begejstring ved at se dyrespor og bosteder for dyr bygger og leger med naturmaterialer
at have kendskab til dyr, planter og materialer i naturen	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> kigger i bøger om dyr og planter og snakker om, hvad det ser viser med sin adfærd respekt for dyr og planter sætter navne eller begreber på nogle dyr, planter og naturfænomener
at være nysgerrig over for naturen og dens fænomener	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> flytter ting i naturen og iagttager dyr og deres adfærd spørger til regn, sne, ild, sol, måne og stjerner spørge til dyrenes boliger og til, hvad de spiser

Læringshjul

Læringshjulet er et redskab til at skabe overblik over barnets kompetencer og nærmeste udviklingszoner.

Barnets navn: _____ født den: _____

Udfyldt af: _____ dato: _____

Krydserne på de foregående sider overflyttes ved at sætte krydser på ringene i Læringshjulet indefra og ud således:

Inderste ring: 1. kan ikke endnu

Næste ring: 2. kan med hjælp

Næste ring: 3. kan næsten

Yderste ring: 4. kan

Barnet på 6 år

Sociale kompetencer

Barnet øver sig i sociale kompetencer, når det kommunikerer og færdes i et samspil med andre, og det øger hele tiden sine evner til at samarbejde, lege og håndtere de sociale spilleregler.

Barnet opbygger og styrker sine sociale kompetencer i samspil med andre, når det udforsker fællesskabet. Barnet tilegner sig spilleregler for samvær, lege og aktiviteter og er selv med til at skabe reglerne som en del af samværet. I venskaber mærker barnet, hvad det betyder at være sammen med andre, og barnet lærer at tage et socialt ansvar.

For at gøre sig forståelig i sociale sammenhænge benytter barnet sig både af kropssprog og det talte sprog. Identitet og sociale kompetencer bliver skabt, når barnet er i sociale sammenhænge, hvor det kan spejle sig, efterligne andre og modtage og give respons i forholdet til andre mennesker.

Pædagogiske læringsmål Målet er, at barnet udvikler kompetence til:	Kan ikke endnu	Kan med hjælp	Kan næsten selv	Kan	Indikatorer Målene kan registreres på flere måder, blandt andet ved, at barnet...
at etablere og fastholde venskaber	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> tager kontakt til andre børn og opfordrer til at lege, snakke og være sammen fortæller noget positivt om andre børn og bruger begrebet 'ven' hjælpe, er loyal, trøster og gen-etablerer venskaber
at indgå i samspil med andre	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> snakker med andre om sine tanker og følelser lytter, fortæller, svarer, spørger og deltager i samtaler udtrykker tolerance og accept over for andre
at handle i sociale fællesskaber	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> samarbejder, søger fælles løsninger og indgår kompromisser fortæller om, at aftaler, regler i lege og spil skal overholdes og gør det selv forhindrer at andre udelukkes fra fællesskabet

Sproglig udvikling

Et veludviklet sprog er en vigtig forudsætning for hele barnets udvikling. Når barnet kommunikerer med lyd, mimik og ord er det typisk i kontakt med andre, og det gør sproget til en vigtig del af de sociale kompetencer.

Sproget styrker barnets evne til at tænke abstrakt. Barnet tænker og regulerer sin adfærd ved hjælp af sprog og udvikler et bevidst forhold til sin omverden. Sproget er med til at sætte viden i system og medvirker samtidig til at skabe grundlag for erkendelser og overvejelser.

Udgangspunktet for det meningsfulde sprog er til stede, når barnet er så bevidst om et emne eller en genstand, at barnet også kan bruge det i situationer, hvor fx genstanden er uden for synsvidde.

Pædagogiske læringsmål Målet er, at barnet udvikler kompetence til:	Kan ikke endnu	Kan med hjælp	Kan næsten selv	Kan	Indikatorer Målene kan registreres på flere måder, blandt andet ved, at barnet...
at forstå og bruge sproget situations-uafhængigt	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • svarer meningsfuldt på spørgsmål om 'hvordan', 'hvorfor', 'hvem' og 'hvad' • genfortæller en hændelse og fortæller om noget, som kan eller skal finde sted • siger lange komplekse sætninger med 'fordi' og 'som'
at kommunikere med sin omverden	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • fortæller sine oplevelser sammenhængende • håndterer problemer og konflikter ved hjælp af sproget • snakker om og kan benytte forskellige teknologier
at eksperimentere med skriftsproget	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • benytter ord, tal og bogstaver i leg • tolker, hvad logoer og skilte symboliserer • genkender de fleste bogstaver og skriver enkelte ord

Kulturelle udtryk og værdier

Børns egen kultur er udtryk, der hører sammen med øjeblikket, fx rytmisk lyd, pjat, plagerier, gangarter, mimik og andre kropslige udtryk. Udtrykkene kan også være lege, fortællinger, sange, tegninger, rim, remser, gåder og vittigheder.

Børn skaber ofte deres særlige kulturelle udtryk som en del af deres fællesskaber. De leger med lyde og bevægelser på forskellige måder og tager forskellige medier og fysiske steder i brug på egne betingelser.

Børn hjælper også hinanden med at besvare spørgsmål som fx 'Hvordan er man venner og uvenner?' eller 'Hvad er rigtigt og forkert?'. De lærer af hinanden og videregiver hinandens erfaringer og kompetencer.

Når børn møder voksenkulturen, dens udtryksformer og dens æstetik, bliver deres egne erfaringer udfordret, så børnene inspireres og inddrages i samfundets kulturelle fællesskaber.

Pædagogiske læringsmål Målet er, at barnet udvikler kompetence til:	Kan ikke endnu	Kan med hjælp	Kan næsten selv	Kan	Indikatorer Målene kan registreres på flere måder, blandt andet ved, at barnet...
at være kreativ	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> deltager og skaber rolle- og regellege med forskellige temaer og udtryksformer fortæller om følelser og ideer, som udløses i mødet med forskellige kulturelle udtryk former i ler, tegner, fortæller historier, synger, danser, klæder sig ud og kombinerer nogle af disse
at forstå egen og andres kulturer	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> leger rolle- og andre børnelege fortæller om forskellige kulturer og traditioner begrunder sin interesse i at deltage i kulturelle aktiviteter
at forstå etiske og moralske emner og dilemmaer	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> begrunder med ord og viser med adfærd en optagethed af etiske dilemmaer spørger og reflekterer over livet og døden i tale og leg forholder sig til og skelner mellem godt og ondt, mellem rigtigt og forkert og mellem sandhed og løgn

Alsidig personlig udvikling

Barnet er på vej til at udvikle en begyndende identitet: 'Hvem er jeg – og hvad kan jeg?'. Det undersøger nysgerrigt, hvad der sker omkring det, og viser, at det vil ses som det menneske, det er.

Barnets kompetencer aflæses som træk i personligheden og ses, når barnet bruger sin intuition, og handler i forskellige sammenhænge.

Barnets alsidige personlige udvikling er en dannelsesproces, hvor det afprøver og udvikler sin identitet, mens det øver sig i at forstå sig selv. Barnet søger anerkendelse, spejler sig og tester sig selv ved at tilkendegive, hvad det kan lide og ikke kan lide. Barnet mærker, hvad det selv har lyst til, hvad det har godt af og passer på sig selv ved at sætte grænser.

Pædagogiske læringsmål Målet er, at barnet udvikler kompetence til:	Kan ikke endnu	Kan med hjælp	Kan næsten selv	Kan	Indikatorer Målene kan registreres på flere måder, blandt andet ved, at barnet...
at have indlevelse i andre	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • udtaler og viser forståelse for andres adfærd og meninger • udsætter egne behov til fordel for andres og tilbyder andre sin hjælp • opfordrer og inviterer andre til at være med i det sociale fællesskab
at tage vare på egen personlig integritet	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • fortæller, hvad det vil være med til og ikke med til • kræver sin ret til at beskæftige sig med det, som det selv har valgt • argumenterer for at blive lyttet til og forstået
at være psykisk robust	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • viser mod ved at tage nye initiativer og forsøger sig med at indgå i ukendte relationer og aktiviteter • giver udtryk for sine følelser og meninger, forsvare og står ved dem • håndterer andre børns udfordringer og afvisninger

Krop og bevægelse

Kroppen er et meget komplekst system, og kroppens motorik og sanser gør det muligt for barnet at tilegne sig erfaring, viden og kommunikation. De følelsesmæssige og erkendelsesmæssige processer udvikles, når barnet er virksomt med sanser og motorik. Dermed skabes grundlaget for at være sund og robust.

Gennem aktivitet og sanser får barnet erfaringer og viden, som danner fundament for både læring og udvikling.

Barnet lærer og udvikler sig i særlig grad på det motoriske og på det sanse- og bevægelsesmæssige område, når det er fysisk aktivt og opmærksomt over sig i at koordinere sine bevægelser.

Pædagogiske læringsmål Målet er, at barnet udvikler kompetence til:	Kan ikke endnu	Kan med hjælp	Kan næsten selv	Kan	Indikatorer Målene kan registreres på flere måder, blandt andet ved, at barnet...
at være selvhjulpen i hverdagen	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • klarer af- og påklædning samt toiletbesøg • tager passende tøj på i forhold til årstiden og vejret • hjælper til med praktiske gøremål
at være kropsbevidst	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • handler kropsligt i overensstemmelse med sproglige opfordringer • beskriver de kropslige fornemmelser af glæde, frygt, vrede, smerte og ked-af-det-hed • fortæller om og beskriver sin krop og alle sine sanser
at mestre koordinering af grundbevægelserne	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • mestrer to eller flere forskellige bevægelser samtidigt • veksler mellem at være i kropslig ro og i bevægelse • udholder og overvinder længerevarende fysiske udfordringer

Natur og naturfænomener

Barnets oplevelser og undersøgelser i naturen er domineret af leg, kropslighed og sanselighed. Når barnet observerer og eksperimenterer i naturen får det nogle afgørende eksistentielle erfaringer om liv og død, og det får indsigt i menneskets afhængighed af nature og dens skrøbelighed.

Når barnet mærker de skiftende årstider og ser på dyr og planter, oplever barnet, hvordan naturen og dens cyklus fungerer.

Ved at sanse og at være i naturen erfarer barnet naturens storhed, og hvordan naturen opretholder sig selv. Disse oplevelser skaber grundlag for barnets udvikling af æstetiske kompetencer.

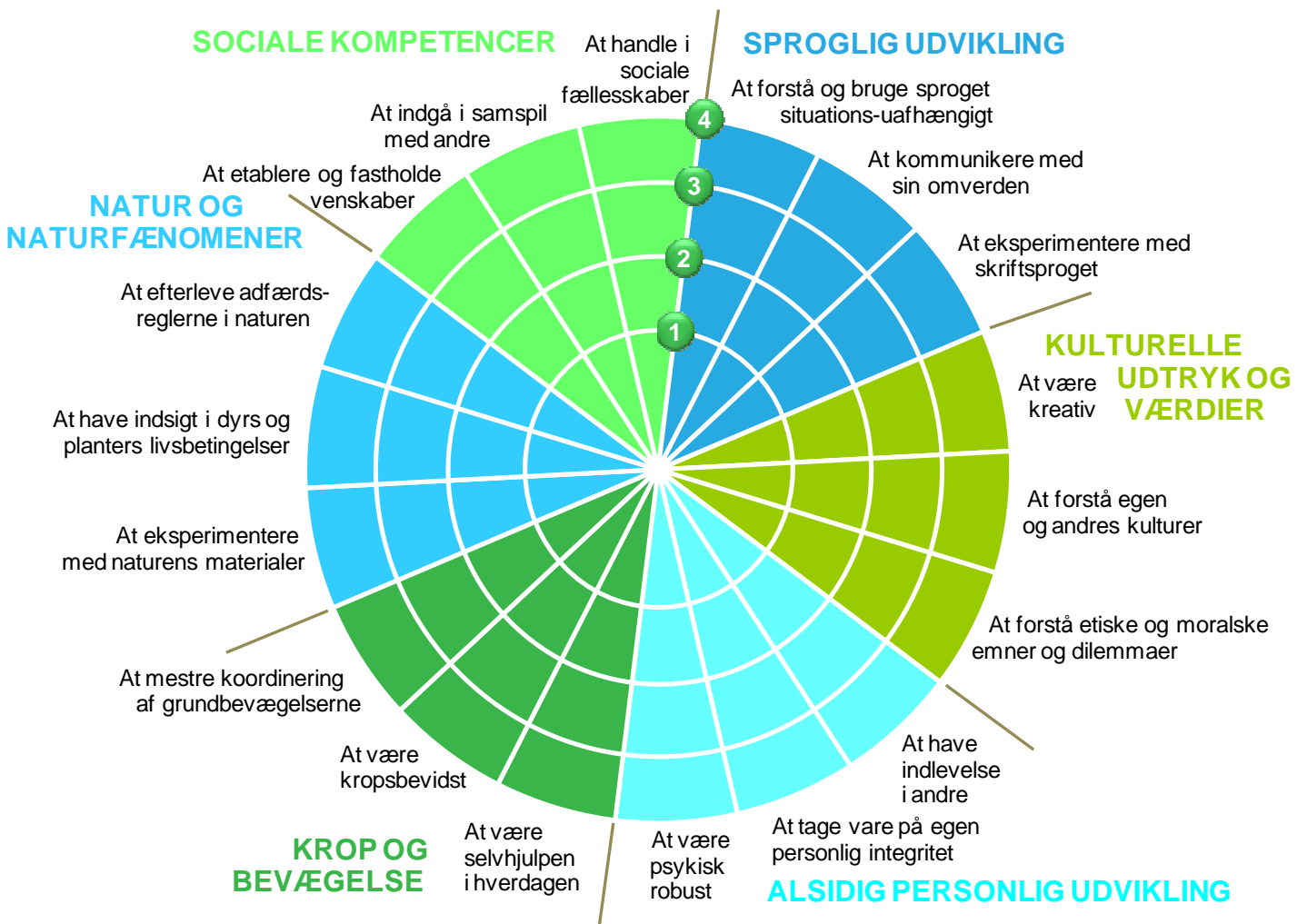
Pædagogiske læringsmål Målet er, at barnet udvikler kompetence til:	Kan ikke endnu	Kan med hjælp	Kan næsten selv	Kan	Indikatorer Målene kan registreres på flere måder, blandt andet ved, at barnet...
at eksperimentere med naturens materialer	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • afprøver og udvider sine grænser • afprøver, hvad naturens materialer kan anvendes og holde til • omtaler og benytter kategorier som vægt, form, længde og antal, når barnet undersøger og reflekterer over naturens materialer
at have indsigt i dyrs og planter livsbetingelser	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • undersøger og spørger til dyrs og planter livsbetingelser • fortæller om dyrs levesteder og levemåder • fortæller om tegn på døgnets og årstidernes skiften
at efterleve adfærdsreglerne i naturen	☐	☐	☐	☐	<ul style="list-style-type: none"> • rydder op, fjerner affald og passer på dyrs og planter liv og betingelser • spørger til, hvad der er spiseligt, giftigt, sundt, usundt, i orden og ikke i orden • tilpasser sin adfærd efter gældende regler og normer

Læringshjul

Læringshjulet er et redskab til at skabe overblik over barnets kompetencer og nærmeste udviklingszoner.

Barnets navn: _____ født den: _____

Udfyldt af: _____ dato: _____

Krydserne på de foregående sider overflyttes ved at sætte krydser på ringene i Læringshjulet indefra og ud således:

- Inderste ring: 1. kan ikke endnu
- Næste ring: 2. kan med hjælp
- Næste ring: 3. kan næsten
- Yderste ring: 4. kan